

TÁMOP-5.5.2-11/1-2012-0021 „KONTAKT”

ZÁRÓTANULMÁNY

1. Szervezet adatai:

Név:	Aura Autistákat Támogató Közhasznú Egyesület (főpályázó)
(konzorciumi tagok:	Autisták Országos Szövetsége, Nemzetközi Cseperedő Alapítvány)
Székhely:	1094 Budapest, Liliom u. 39.
Levelezési cím:	1115 Budapest, Tétényi út 7/b
Telefon:	06 70 428 2686
Fax:	06 1 203 8528
Internet:	www.auraegyesulet.hu
E-mail:	auraegyesulet@gmail.com
Hivatalos képviselő neve:	Vadasné Tóth Mária
Kapcsolattartó neve:	Horvát Krisztina
Kapcsolattartó elérhetősége (telefon, email):	06 20 936 3279
A szervezet tevékenységi területe:	szociális
A szervezet tevékenységi hatóköre:	kistérségi
Éves bevétele, annak forrása(i):	pályázatok évi 6-7 M Ft, adó 1%
Fizetett alkalmazottainak száma :	2013-ban egy fő, 2014-től nincs alkalmazott
Önkénteseinek száma (adott évben):	40
Szervezet profiljának bemutatása:	autistákkal élők és családjaik segítése, KMR régióban

2. A szervezet önkéntes programja:

a. Az önkéntes program neve: KONTAKT. Önkéntes munkát motiváló, támogató és fejlesztő programok az AURA Autistákat Támogató Közhasznú Egyesület, a Nemzetközi Cseperedő Alapítvány és az Autisták Országos Szövetsége szervezésében

b. Az önkéntes program időtartama: 2012.11.15-2013.11.14.

c. Rövid tartalma, célkitűzései (miért, milyen helyi igényekre, szükségletekre alapozva valósította meg a programot a szervezet)

A program célja a Közép-magyarországi Régió felnőtt lakosságának, azon belül hátrányos helyzetű személyek önkéntes tevékenységének támogatása és fejlesztése. Az önkéntes tevékenység fejlesztése egy speciális célcsoport – elsősorban az autizmussal és Asperger szindrómával élő felnőttek és gyermekek, továbbá családjaik – életének és helyzetének javítása, támogatása érdekében történt. Célunk volt továbbá informatív adatbázis (önkéntesek és fogadó intézmények), továbbá egy Önkéntes Pont létrehozása, ezen keresztül az önkéntesség terjesztése és a társadalmi szemléletformálás.

Mindhárom konzorciumi szervezet (Autisták Országos Szövetsége, Aura Egyesület, Nemzetközi Cseperedő Alapítvány) sok éves tapasztalattal rendelkezik mind az autizmussal élők és családjaik, mind az önkéntesek foglalkoztatása terén, mely célcsoportok

visszajelzéseire a program tervezésénél támaszkodtunk. A tapasztalatok és a széles körű igényfelmérés azt erősítette meg, hogy az önkéntesek munkája ezen a célterületen jelentős mértékben csökkentheti a lukacsos ellátórendszerből fakadó hiányosságokat, továbbá, hogy jelentős az önkéntes munkát vállalók azon köre, akik ennek ezen a területen kívánják munka- és tanulmányi tapasztalataikat bővíteni és hozzájárulni az célcsoport életminőségének javításához.

A program az önkéntesek munkáját a következő területeken támogatta:

- autizmussal élő gyermekeket és felnőtteket ellátó szervezetek munkájának támogatása
- autizmussal élő gyermeket és felnőttet nevelő/gondozó családok támogatása
- rendezvények lebonyolításában való részvétel
- autizmussal élő fiatalok támogatása (kortárs segítés), munkába állásuk támogatása

A program közvetlen célja volt:

- egy Önkéntes Pont létrehozása
- minimum 100 önkéntes (ebből minimum 10 autizmussal élő személy) bevonása és felkészítése a tevékenységre
- az önkénteseket fogadó szervezetek és együttműködések számának növelése
- önkéntes találkozók és az önkéntesség elterjesztését támogató rendezvények szervezése
- szupervízió és konzultáció biztosítása az önkéntesek számára
- családokkal és érintett személyekkel való együttműködés kialakítása
- adatbázis létrehozása és naprakész gondozása

d. Az önkéntes program megvalósítása (főbb lépésekre kérjük térjen ki:

önkéntesek toborzása, kiválasztása, felkészítése, elismerése, önkéntesek feladatai az adott programban, szerződéskötés az önkéntessel, szerződéskötés önkormányzattal, vállalatokkal egyéb civil szervezettel; önkéntesekkel történő kapcsolattartás, helyi mentor szerepe, kiválasztása, felelőssége)

A program több programelemére, valamint a vállalt nagyszámú önkéntes koordinációjára való tekintettel intenzív előkészítő munkára volt szükség, a konzorciumi partnerek munkamegosztásában több párhuzamos szálon folyt a munka.

A program indulását sajtótájékoztatón jelentettük be (Autizmus Nap, 2012.nov.17). Elkészültek a programot hirdető szóróanyagok; felhívások és plakátok önkéntesek, fogadó szervezetek - önkéntes munkahelyek és családok számára. A felhívásokat a leglátogatottabb autizmus témájú honlapokon (www.aosz.hu; www.auti.hu) és önkéntes témájú honlapon (www.oka.hu) tettük közzé. Létrehoztuk a program saját honlapját (www.kontakt.auraegyesulet.hu). Felvettük a kapcsolatot az Önkéntes Központ Alapítvánnyal, a szakmai vezető kétnapos önkéntes menedzsment képzésen vett részt. Közvetlen toborzás történt felsőoktatási intézményekben, emellett informális úton kerestük a lehetséges fogadó szervezeteket. A családok toborzása honlapokon és a szolgáltató szervezeteken keresztül történt. A mentorszülői programba (önkéntes munkát vállaló autizmussal élő gyermeket nevelő szülők) való toborzás az Autisták Országos Szövetségének hálózatán keresztül indult meg, a fogadó szervezetek toborzása felhívás és közvetlen megkeresés útján valósult meg. Az önkéntesekkel való kapcsolattartást a program önkéntes koordinátora folytatta, a fogadószervezetek felkészítését, a kapcsolattartást a mentor végezte.

A program ideje alatt folyamatosan növekedett a bekapcsolódó önkéntesek száma, a program végén 208 regisztrált önkéntesünk volt, akik 19 fogadószervezetenél és 12 családnál vállaltak

önkéntes munkát. Jelentős részben rendezvényeket támogattak munkájukkal. A program során többek között a következő rendezvényeken jelentek meg önkénteseink: Down Világnak, Autizmus Világnap rendezvényei, Autizmus Séta, AOSZ konferenciák, az Autism Europe nemzetközi kongresszusa, Fogadj el rendezvény.

Az önkéntesek és fogadószervezetek részletes jelentkezési lap kitöltésével regisztráltak a programba, megkezdődött az adatbázis kialakítása, melynek segítségével a program lezárulását követően is lehetséges az önkéntes munkára vállalkozók és önkéntesek segítségét igénylő szervezetek találkozása, információ gyűjtése. Tájékoztató (önkéntes és fogadószervezet) a programról, a részvételi feltételekről, lehetőségekről, kötelezettségekről. A regisztrált önkéntesekkel, a jelentkező fogadószervezetekkel és a családokkal a konzorcium szerződést kötött. A program önkéntesei a program ideje alatt Önkéntes Igazolványban vezették a munkaóráikat. Kialakításra került az Önkéntes Pont, hozzárendelt elérhetőségekkel (email, telefon), megállító táblával, rendszeres ügyfélfogadási idővel. A program során olyan Önkéntes Pont és adatbázis kialakítására is sor került, ahol a program lezárulását követően is lehetséges az önkéntes munkára vállalkozók és önkéntesek segítségét igénylő szervezetek találkozása, információ gyűjtése. Az önkéntesekkel, fogadószervezetekkel a program honlapján, direkt email kapcsolattal és telefonon tartjuk a kapcsolatot.

A vártnál nagyobb érdeklődést tapasztaltunk az önkéntes munkát vállalók körében, az első szakaszban 130 regisztrált önkéntest tartottunk nyilván. A jelentkezettek nagyobb része felsőoktatási intézményben tanuló hallgató, önkéntes munkájuk során, a segítő tevékenység mellett, a résztvevők megismerhetik az autista emberek ellátásában közreműködő civil és szakmai ellátó hálózatot és munkáját, munkájuk során betekintést nyerhetnek több civil szervezet gyakorlati munkájába, tapasztalatot szerezhetnek autizmussal élő emberek széles körű támogatásával kapcsolatban. Munkájukkal támogathatják rendezvények lebonyolítását, ellátó és érdekvédelmi szervezetek munkáját, továbbá a családok és autizmussal élő személyek mindennapjait. Emellett olyan szülők is jelentkeztek, akiknek már felnőtt az autista gyermekük és a munka világába szeretnének az önkéntes munka segítségével visszaintegrálódni. 15 autista személy is regisztrált és a felkészítésre is jelentkezett. Ez utóbbi célcsoportnál kiemelt cél volt a munkavállalásra való felkészítés az önkéntes munkavállalás segítségével. Tapasztalataikkal támogatják továbbá érintett kortársaikat, emellett több szervezet munkáját segítve maguk is munkatapasztalatot szerezhetnek későbbi, munkaerő piaci elhelyezkedésükhöz.

Az önkéntesek számára felkészítő programot hirdettünk meg, 4 alkalommal a projekt folyamán. Elkészült a kétnapos program tematikája, képzési anyaga. 16 óra autizmus, 4 óra általános önkéntes felkészítés került a programba (Az ÖKA-val együttműködésben.) A résztvevők nyomtatott munkafüzetet kaptak. (A későbbiekben az önkéntes napon átadásra kerülő pendrive-okon minden önkéntes megkapta elektronikus formában is). Az alapozó felkészítés kiegészítéseként a felnőtt ellátás területén munkát vállalók további 6 órás kiegészítő felkészítésben vettek részt. A mentorszülői szolgálat egyéni konzultációs, és esetmegbeszélő csoport formájában zajló támogató munkája is megkezdődött (AOSZ konzorciumi partner koordinálásával). A mentorszülők is felkészítésen és rendszeres szupervízióon vettek részt.

A családokkal és autizmusban érintettekkel dolgozó önkéntesek számára egyéni konzultációt és csoportos szupervíziót/esetmegbeszélőt biztosítottunk. A program kezdetétől rendszeres, egyénre szabott szupervíziós, mentorálási munka zajlik a megváltozott munkaképességű, autizmussal élő személyek támogatására, melynek fókuszában a munkavállalással és önálló életvitellel kapcsolatos kérdések álltak. Az egyének sérülékenységéből és problémáik

természetéből adódóan ez az egyéni mentorálási munka időigényes, bizalmi viszonyon alapuló, állandóságot követelő feladat.

Szupervíziós, egyéni konzultációs támogatásban részesülnek azok az önkéntesek, akik ezt – munkájuk jellege miatt – kiemelten igénylik a program során, elsősorban a családoknál segítő önkéntesek, az autizmussal élő felnőtteket támogató önkéntesek, mentorszülők. A szupervíziós, egyéni konzultációs munkát a korosztályi sajátosságoknak megfelelően két konzorciumi partner (Cseperedő Alapítvány, AURA Egyesület) osztja meg.

A program során két alkalommal szerveztünk önkéntes napot, melyen az önkéntesek, és az önkéntes munkát igénylő családok, szervezetek vettek részt. Önkénteseink KONTAKT logóval ellátott pólót és egy „karkötő” pendrive-ot kaptak ajándékba, utóbbi tartalmazza a felkészítések anyagát.

Együttműködést alakítottunk ki a XIII. kerületi Önkormányzattal (indikátor), melynek keretében a kerület információs, egészségnapján jelent meg a program információkkal.

Számszerű eredmények: a program zárásáig 208 fő jelentkezett önkéntes tevékenységre, a jelentkezés a nyári időszak kivételével egyenletes volt. A jelentkezők között 15 autizmussal élő személy volt, mely a legaktívabb munkavállalók közé tartozó csoport volt a programban. A jelentkezők között nagy számmal voltak egyetemi, főiskolai hallgatók, akik motivációjában tanulmányaik kiegészítése és gyakorlat szerzése is erős volt. További jellegzetes csoport volt az autista személyt nevelő szülők köre, akik elsősorban önkéntes mentorálási munkával kapcsolódtak a programba. 19 fogadószervezet jelentkezett a programba és jelezte igényét önkéntesek foglalkoztatására. A program önkéntesei 3600 munkaórát dolgoztak a program zárásáig.

A célcsoport szükségleteinek sajátosságait figyelembe véve a program során 4 alkalommal tartottunk 2 napos alapszintű felkészítést (82 fő), melyet a felnőttkorra vonatkozó további 3 képzés egészített ki (26 fő). Az autizmussal élő munkavállalók felkészítését külön programban, egyenletes intenzitású képzés és mentorálás formájában valósítottuk meg. A munkavállaló, elsősorban a családoknál dolgozó önkéntesek (20 fő) számára a program második harmadától rendszeres szupervíziós támogatást biztosítottunk.

A program zárásaként érzékenyítő kiadványt adtunk ki (Így színes a világ), autizmussal élő gyerekeket nevelő szülők blogjaiból.

e. Az önkéntes program megvalósítása során felmerült kockázatok, és azok kezelésére tett intézkedések)

A fogadószervezetek toborzása tapasztalataink alapján nehezkesebb volt, a rendszerint túlterhelt szervezetek egyrészt rászorulnának az önkéntes munkára, másrészt tartanak az ezzel kapcsolatos befektetéstől. A toborzási és együttműködési folyamatot a program önkéntes mentora támogatja, személyes, közvetlen részvételével igyekeztünk a fogadó hajlandóságot növelni. További nehézséget jelent, hogy a programba rövid idő alatt sok önkéntes kapcsolódott be, így a közvetítés, a fogadó szervezetek és önkéntesek személyre szabottabb illesztése nehezkés. Családok nagyszámban jelentkeztek, itt azonban feltétlenül szükséges volt a még körültekintőbb illesztés és a szupervízió megkezdése. Az önkéntesek körében népszerűek az egyszeri, alkalmi (rendezvény, fordítás, adminisztráció, szülői értekezlet, stb.) munkalehetőségek.

A nagyszámú résztvevő adatainak kezelése, munkájának adminisztrálása jelentős feladatot jelentett, az önkéntes-koordinátor további önkéntes munkát is igénybe vettünk. Az önkéntes munkaórák dokumentálása – az Önkéntes Igazolvány vonatkozó lapjának másolata – sokszor nehézségekbe ütközik, de az önkéntes koordinátor rendszeres figyelmeztetése mellett, mintegy 80 %-os következetességgel megtörténik.

Hasonlóan nehezkesebb volt a terepmunkát biztosító szervezetekkel való adminisztráció, pl. együttműködési megállapodás kötése, de végül is, a koordinátor következetes munkájának eredményeképpen létrejöttek ezek a megállapodások is.

A program konzorciumi formában zajlott, három szervezet részvételével, mely egyrészt többszörös tudást és tapasztalatot, kapcsolatrendszert hozott a programba, ugyanakkor az egyeztetés, átfedések és a munka koordinálása jelentős ráfordítást igényelt.

Az egy éves munka megerősítette azt a korábbi tapasztalatunkat, hogy az önkéntes munka hatékony segítséget jelent a fogyatékos ellátásban, ezen belül ebben a speciális célcsoportban. A munka sikerességét nagymértékben támogatja a célzott felkészítés és a konzultációs/szupervíziós lehetőség biztosítása. Az érdeklődés végig intenzív volt az önkéntes munkára jelentkezők körében, ugyanakkor a munka intenzitása – nyilvánvaló összefüggésben az önkéntesek változó hátterével – rendkívül hullámzó volt. Az elkötelezettség magas szintű volt, a munkát vállaló önkéntesek megbízhatóan és kitartóan dolgoztak. Jelentősebb volt az érdeklődés az alkalmi munkák (rendezvények, egyéb alkalmi segítségnyújtás) iránt, míg az egyenletességet és hosszú távú elköteleződést igénylő feladatokra, érthető módon, szűkebb kör vállalkozott. Kiemelhető az autizmussal élő munkavállalók száma és elkötelezettsége a munkára (nagy óraszám), ezen önkéntesek közül a program végére többen elhelyezkedtek (6 főből 5 fő szerződését meghosszabbították, egy főnél az önkéntes munka adott lehetőséget arra, hogy kiderüljön a védett munkahely szükségessége; 3 fő álláskereső fázisában van, 2 fő gyakornoki programon vesz részt).

A későbbiekben nagyobb figyelemmel kell lenni az önkéntes munka szervezésére vonatkozó erőforrások biztosítására, mivel ez a munka hatékonyságát nagymértékben növeli.

A program fenntartása az Önkéntes Pont működtetésével biztosítható. A konzorcium tagjai folytatják az önkéntesek foglalkoztatását, az önkéntes munkát, és az autizmussal élők önkéntes mentorálását. A családoknak nyújtott önkéntes segítségnyújtás az egyik konzorciumi partner (Cseperedő Alapítvány) újonnan indult pályázati programjában folytatódik.

f. A projekt megvalósításával összefüggő menedzsment és adminisztrációs tevékenységek (elért eredmények, az eredmények értékelése)

A program koordinációját a három konzorciumi szervezet képviselői közösen végezték. A résztvevők rendszeres, havi team megbeszéléseken kívül rendszeres email kapcsolatban álltak egymással. Az önkéntesekkel és fogadószervezetekkel való kapcsolattartás és a program adminisztrációs tevékenysége az önkéntes-koordinátor feladata volt, a projekt menedzserrel és a szakmai vezetővel együttműködve. A projekt külső kommunikációja kommunikációs munkatárs segítségével történt (az egyik konzorciumi partnerhez kapcsolva). Mindhárom konzorciumi szervezet a saját feladatainak adminisztrációjáért volt felelős, az összegző jelentések, illetve a dokumentumok másolatai az Önkéntes Ponton, az önkéntes-koordinátor szervező munkájával gyűltek.

g. A konstrukció céljának megvalósításához szükséges kommunikációs tevékenységek (elért eredmények, értékelésük)

A program indulását az AOSZ konferenciáján való bemutatóval egybekötött sajtótájékoztatót jelentettük be. A szakma és a közvélemény további informálása részben a program és a konzorciumi partnerek honlapján, részben az Esőember folyóiratban és az Autisták Országos Szövetségének hírleveleiben zajlott. A tájékoztatást, toborzást szórólapokkal és plakáttal erősítettük meg. A program folyamatos kommunikációja két fő irányban zajlott, az önkéntesekkel folyamatos direkt (email és telefonos) kommunikáció zajlott (önkéntes koordinátor) az újabb munkalehetőségekről, képzési lehetőségekről, a program eseményeiről. Személyes találkozási lehetőséget biztosítottunk az Önkéntes Ponton. Két alkalommal biztosítottunk a program önkéntesei számára találkozási lehetőséget (önkéntes nap), melynek első alkalma az Autizmus Napi sétán valósult meg. A program tapasztalatait záró rendezvényen (AOSZ konferencia) ismertettük, mely során egyben lehetőséget biztosítottunk a második önkéntes találkozóra. A program záró rendezvényén mutattuk be a program során összeállított kiadványt, mely ennek a sérült csoportnak az érzékenyebb megismeréséhez járul hozzá (Így színes a világ – Autizmus belülről).

3. Az önkéntes program értékelése:

a. Elérte-e célját az önkéntes program?

Igen. Minden célkitűzést teljesíteni tudtunk, a tervezettnél nagyobb számban kerültek önkéntesek bevonásra, az önkéntes munkaórák is meghaladták a tervezett számot, ugyanakkor a teljesítés egyenetlen volt, jelentősebb intenzitású önkéntes tevékenységre számítottunk a családok közvetlen megsegítésében.

b. Választ tudott-e adni a helyi szükségletekre az önkéntes program?

A fogadószervezetek és a családok valamint az érintettek visszajelzései egyértelműen megerősítik ezt.

Ha nem, milyen akadályai voltak ennek? -

Ha nem teljes mértékben, mely részeit ítéli sikeresnek és milyen nehézségek merültek fel?

Legsikeresebb az egyszeri rendezvényeken, alkalmakon való önkéntes munka szervezés volt, a rendszerességet igénylő munkák összehangolása lényegesen nehezebbnek tűnt, de azok az önkéntesek, akik ilyen jellegű munkára is vállalkoztak, kitartóan és megbízhatóan végezték munkájukat. jelentős igény jelentkezett a családoknál való önkéntes munkára, ez a tervezettnél kisebb számban valósult meg. Ez a munka intenzívebb jelenlétet és erős pszichés terhelést jelent az önkéntes munkavállalónak, így a koordináló szervezet részéről is jelentősebb befektetést, rendszeres gondozást tesz szükségessé.

Amennyiben teljes mértékben, miben rejlett megítélése szerint a siker?

A sikerben minden bizonnyal szerepe volt a felkészítésnek és rendszeres konzultációs munkának és a jelentkező önkéntesek nagyfokú elkötelezettségének.

Milyen érzékelhető változást eredményezett a program a bevont önkéntesek életében?

Visszajelzéseik alapján pótolhatatlan tapasztalatot nyújtott számukra az autizmussal élőkkel, ezzel a sajátos célcsoporttal való közös munka, együttműködés. Többen folytatják munkájukat az adott szervezetnél vagy családnál. Az autizmussal élő önkéntesek számára jelentős munkatapasztalatot jelentett az önkéntes munka, többen el is helyezkedtek a program eredményeként.

c. Az együttműködések tapasztalatai - együttműködés a helyi mentorral, az önkéntesekkel, az önkormányzattal, a munkaügyi központtal, az önkénteseket fogadó szervezettel (önkormányzati vagy állami intézménnyel, vállalatokkal, egyéb civil szervezetekkel), az önkéntes centrumokkal

A programban dolgozó önkéntesekkel való együttműködés zökkenőmentesen zajlott, nagyobb kihívást jelentett a fogadószervezetekkel, illetve a munkaügyi központtal és az önkormányzattal való együttműködés. Az Önkéntes Centrum a program kezdetétől nyitottan és együttműködően támogatta a konzorcium működését.

d. Tervezi-e a program folytatását?

A program a létrehozott Önkéntes Ponton keresztül folytatódik, a fogadószervezetekkel és a családokkal létrejött kapcsolatok tartósnak bizonyulnak. Az autista önkéntesek folytatják a megkezdett önkéntes munkát, rendszeres programjaikat.

e. Tervezi-e további önkéntes program megvalósítását?

A konzorcium tagjai közül az AOSZ folytatja a mentorszülői programot, az Aura Egyesület folytatja az autista munkavállalók támogatását, önkéntes munkájának szervezését. A Cseperedő Alapítvány időközben újabb önkéntes programra nyert támogatást, melyben kiemelt hangsúlyt kap a családok közvetlen támogatása önkéntes munkavállalók segítségével.

f. Programjának mely elemeit tartja a továbbiakban széles körben terjeszthetőnek?

Különösen az önkéntesek bevonásával megerősített családtámogatást és az autista munkavállalók önkéntes munkájának támogatását tekintjük olyan kiemelt jó gyakorlatnak, melyre kevés példát ismerünk az országban, ugyanakkor eredményei meggyőzőek és terjesztését szükségesnek tartjuk az autizmussal élők és családjaik integrációjának megerősítése érdekében.

4. Az adott időszak során felmerült kérdések, válaszok, megoldásra váró problémák köre.

A fogadószervezetek nyitottságának, tájékozottságának növelése.

A szerteágazó önkéntes koordináció és az önkéntes munka támogatási háttérének megteremtése, forrásbiztosítás.

A dokumentáció szükséges mértékének fenntartása anélkül, hogy az az önkéntes munkavállalót eltántorítaná, feleslegesen megterhelné.

A felsőoktatási intézményben tanuló önkéntes munkavállalók – mint legnagyobb célcsoport – motivációjának növelése az egyenletes szakmai háttér biztosításával, továbbá az önkéntes munka, mint gyakorlat elfogadtatásával.